

Undersøgelse blev, at der er ikke mindre end 7,376 Huse her i Landet, som hører til Ejendomme, der kun har eet Hus. Da baade Udvalget og Underudvalget imidlertid fra først af havde været enige om, at de Ejendomme, der kun havde eet Hus, skulde have Lov til at bevare dette, vilde det altsaa sige, at 7,376 Huse faldt udenfor Lovens Bestemmelser. I Ministeriets første Svar var Antallet af disse Huse anslaaet til mellem 2,000 og 3,000. Af det nye Materiale drages der endvidere den Slutning, at efter al Sandsynlighed vil Tallet paa de Huse, som kan overgaa til Selveje, blive noget mindre end anslaaet i Skrivelser af 6. Marts. Efter Udvalgets Beregninger, som er i Overensstemmelse med Ministeriets, tør man ikke regne med, at der bliver mere end mellem 5,000 og 6,000.

Under Arbejdet med Sagen er der jo sket det, at de ca. 2,500 Huse, som havde superficiært Fæste, er tagne ud, idet der ved en særlig Lov er skaffet Vilkaar for deres Overgang til Selveje. Med disse Huse regnes der altsaa ikke mere. De Huse, hvorom der er Tale, er ca. 18 000, men deraf vil, som sagt, 7,376 slet ikke komme i Betragtning, fordi de hører til Ejendomme med kun eet Hus. Resten vil altsaa komme ind under Lovens Bestemmelser, og mellem 5 000 og 6 000 vil kunne overgaa til Selveje.

Der var nu i Udvalget Tale om, hvorvidt man skulde forsøge at skaffe et nyt statistisk Materiale til Veje, men man kunde ikke enes derom, og det var i Virkeligheden Aarsagen til, at man ikke fik Lovforslaget fremmet i forrige Samling. Der kunde ikke blive Enighed om Lovforslaget uden en saadan fornyet Forespørgsel, og denne kunde man heller ikke blive enig om.

Lovforslaget blev da fremsat paa ny i denne Samling og blev straks henvist til et Udvalg. Ordførerne for de forskellige Partier var ved Sagens første Behandling enige om, at nu maatte man se at komme overens. Det første, Udvalget gjorde, var at spørge Landbrugsministeriet, om det vilde lade foretage en fornyet Undersøgelse, saaledes at der indsamledes et nyt Materiale til Belysning af, hvor mange Huse der vilde komme ind under Lovens Bestemmelser, hvis Ændringsforslagene Nr. 10 og 11, som jeg udførligt har omtalt,

blev ophøjet til Lov. Forespørgselen afgik den 29. November, og efter en mundtlig Forhandling med Ministeriet havde man Grund til at formode, at Svaret kunde fremkomme i Løbet af nogle faa Uger. Udvalget slutter da ogsaa sin Forespørgsel saaledes: „Udvalget forventer, at disse Oplysninger vil kunne indhentes og Svar til Udvalget opgives i Løbet af 3, højst 4 Uger.“ Efter Nytaar forespurgte man mundtlig i Ministeriet, hvorledes Sagen laa, fordi man ønskede den fremmet, saaledes at der ogsaa for Landstinget kunde være Tid til at tage Stilling til den i denne Samling. I Ministeriet erfarede man, at der ikke var megen Sandsynlighed for, at Materialet kunde bearbejdes i denne Samling, idet Svarene paa de Forespørgsler, der var udsendte gennem Amterne, indkom meget langsomt; men saa snart de var indløbet og bearbejdede, skulde Udvalget faa Oplysningerne. Som Formand for Udvalget sammenkaldte jeg da et Møde og spurgte, hvorledes vi skulde forholde os. Vi blev enige om at sende en skriftlig Forespørgsel til Ministeriet, og denne afsendte vi den 7. Februar. Men forud for denne Situation findes der en anden, nemlig den, at Organisationen for Fæstere over hele Landet, som er blevet dannet for et Par Aar siden, har sendt en Skrivelse og overbragt den ved 3 Repræsentanter, og i denne Skrivelse forespørger de, om Udvalget vil være villigt til at affatte § 1 i Loven saaledes, at der ved Fæstegods ifølge denne Lov skulde forstaaes „alle til et Gods hørende Ejendomme, der er beliggende paa Bondejord, uanset, hvorledes de er givne i Brug, og uanset, om de i Øjeblikket er Fæstetvang undergivne.“ Dette Spørgsmaal havde været rejst allerede ved Sagens første Behandling i 1916, og vi vidste, hvorledes Ministeriet stillede sig; men da der nu var kommet et direkte Forslag fra Fæsterorganisationen, vilde Udvalget dog ikke undlade at skaffe en skriftlig Besvarelse af dette Spørgsmaal frem, og det blev da indsendt, og man fik fra Ministeriet et Svar i Overensstemmelse med dets tidligere Stilling; at Ministeriet ikke mente, der var nogen Mulighed for at inddrage saadanne Ejendomme under det, man kalder Bestemmelserne om tvungen Afløsning. Det forandrede saaledes ikke Udvalgets Ar-